

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. október 25.

OLASZ NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Olvasott szöveg értése

- A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1**A feladattal elérhető pontszám: 5**

1. E 2. A 3. F 4. C 5. D

Compito 2**A feladattal elérhető pontszám: 10**

6. sanno
7. niente
8. improvvisamente
9. solo
10. abituato
11. divertente
12. sognava
13. loro
14. cercare
15. riusciva

Compito 3**A feladattal elérhető pontszám: 8**

16. D
17. H
18. B
19. I
20. C
21. G
22. F
23. E

Compito 4**A feladattal elérhető pontszám: 10**

24. la balenottera azzurra
25. pacifico
26. il colibrì
27. il falco pellegrino
28. la lumaca carnivora
29. cinque / 5
30. la giraffa
31. insetti
32. il leopardo delle nevi
33. si stacca

Nyelvhelyesség

- A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1**Elérhető pontszám: 8**

1. sono arrivato
2. è partito
3. ha chiesto
4. volevo / volessi
5. ho accettato
6. ho accompagnato
7. sono andato
8. torno

Compito 2**Elérhető pontszám: 4**

9. difficili
10. vari
11. viverla
12. lussuosa

Compito 3**Elérhető pontszám: 6**

13. tra
14. per
15. in
16. in
17. da
18. di

Hallott szöveg értése

- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk *érthetetlen* a válasz.

Compito 1**A feladattal elérhető pontszám: 8**

<i>0</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>A</i>	F	D	B	H	I	E	G	C

A hangfelvételen hallható szövegek:

Recensioni di libri

Testo A

Nel volume viene presentata la storia millenaria della Serenissima attraverso gli uomini che l'hanno guidata nella buona e nella cattiva sorte: uomini che hanno contribuito allo splendore di questa città.

(pausa)

Testo B

Il locale dove tutti, almeno una volta al giorno, mettono piede. Un locale versatile e dinamico dove tutti possono trovare pane per i loro denti senza tanta formalità e a prezzi accettabili. Una guida indispensabile e preziosissima per scegliere il locale giusto per ogni momento della giornata.

(pausa)

Testo C

Rivela e rivendica un ruolo di primo piano nel panorama delle grandi città della Penisola italiana dal punto di vista storico, economico, artistico e culturale. Questo atlante ne traccia il profilo, mettendo a fuoco le caratteristiche del suo percorso attraverso i secoli, dei suoi cittadini più rappresentativi e dei tesori che custodisce.

(pausa)

Testo D

Quante volte ti sarà capitato di parlare con qualcuno che vuoi convincere, ma non sai veramente come ragiona e come reagisce alle tue parole? Per comunicare con successo è necessario capire l'interlocutore, intenderne i gesti e le espressioni, intuire e usare le emozioni: in una parola "sentirlo". Questo libro vi insegna a sviluppare questa sensibilità.

(pausa)

Testo E

Con un linguaggio agile e chiaro viene ripercorsa la vita dell' "Eroe dei due mondi", dai primi anni per mare alla vecchiaia di Caprera, attraverso la partecipazione alle innumerevoli campagne, in Sudamerica prima e in Italia poi, che lo porteranno alla storia come uno dei più coraggiosi difensori della libertà, nonché uno dei protagonisti dell'Unità d'Italia.

(pausa)

Testo F

Al di sotto delle strade e delle piazze delle nostre città è nata una nuova forma di esplorazione, a metà strada tra l'archeologia e la speleologia: catacombe, acquedotti, cisterne e rifugi segnano la faccia nascosta del Paese. Dieci luoghi maggiori e dieci minori vengono raccontati con stile avvincente e con immagini di grande bellezza.

(pausa)

Testo G

La civiltà egizia, unica tra le civiltà antiche del Mediterraneo, si è sviluppata nella storia per oltre tremila anni, mantenendo sempre intatta la sua identità. Anche dopo la sua scomparsa, attraverso i grandi monumenti architettonici che ci ha lasciato, il suo fascino si è tramandato fino a noi.

(pausa)

Testo H

"Non meno eccellente che grazioso" lo definiva Giorgio Vasari nelle "Vite dei più eccellenti pittori, scultori e architetti" del 1568. Due aggettivi che sottolineano la perfezione formale di questo genio, morto a soli trentasette anni dopo una breve malattia, lasciandosi alle spalle una carriera sorprendente.

(pausa)

Testo I

Nel volume viene presentata la storia, la vita e i sogni dei grandi popoli che abitavano il territorio di questo continente. Un popolo che ora è studiato e molto amato per la sua mentalità piena di spiritualità e per il suo stretto rapporto con la natura.

(www.feltrinelli.it)

Compito 2**A feladattal elérhető pontszám: 8**

- 9. A
- 10. B
- 11. A
- 12. B
- 13. B
- 14. A
- 15. B
- 16. B

A hangfelvételen hallható szövegek:

Caldo estivo: come proteggersi?**Esempio**

Che cosa dovete fare se dovete uscire di giorno?

A: Mettetevi un cappotto o l'impermeabile.

B: Usate vestiti leggeri di tessuto naturale e di colore chiaro.

(pausa)

Nove

Che cosa dovete fare se fuori fa più caldo che all'interno del vostro appartamento?

A: Tenete chiuse le finestre.

B: Tenete aperte le finestre.

(pausa)

Dieci

Che cosa dovete fare se volete rinfrescare la casa?

A: Tenete le finestre chiuse anche di notte.

B: Aprite le finestre al mattino presto o la notte per far entrare aria fresca.

(pausa)

Undici

Che cosa dovete fare se a casa non avete l'aria condizionata?

A: Passate almeno 3 ore al giorno in un ambiente condizionato tipo centri commerciali, uffici pubblici o altro.

B: Non uscite di casa.

(pausa)

Dodici

Che cosa dovete fare se avete fame?

A: Mangiate tutto quello che vi piace.

B: Preferite cibi ricchi d'acqua: frutta e verdure crude.

(pausa)

Tredici

Che cosa dovete fare se avete troppo caldo?

A: Prendete un bagno caldo e copritevi con un asciugamano.

B: Fate regolarmente docce o bagni freschi senza asciugarvi.

(pausa)

Quattordici

Che cosa dovete fare se uscite di casa?

A: Cercate di uscire al mattino presto o la sera.

B: Uscite nelle ore più calde.

(pausa)

Quindici

Che cosa dovete fare se lavorate?

A: Bevete poco, così sudate meno.

B: Evitate attività faticose all'aperto nelle ore più calde.

(pausa)

Sedici

Che cosa dovete fare se avete sete?

A: Bevete un caffè freddo.

B: Non bevete alcolici e bevande ad alto contenuto di caffeina.

(adattato da www.corriere.it)

Compito 3

A feladattal elérhető pontszám: 8

17. B

18. B

19. B

20. A

21. A

22. A

23. B

24. B

A hangfelvételen hallható szövegek:

Camilleri a scuola

C'era un vecchio docente che si chiamava Salvo Montalbano al liceo classico di Agrigento. Andrea Camilleri lo ha sicuramente ricordato quando ha dato vita al suo celebre commissario. Camilleri, negli anni giovanili, era un vulcano. Come lo è oggi a 76 anni. Ancora giovanissimo aveva fondato il giornalino della scuola "L'asino che vola", aveva dato vita a una compagnia teatrale che aveva rappresentato opere di Italo Calvino.

Ricorda tutti i suoi compagni?

«Ho una foto di gruppo fatta l'ultimo giorno di scuola nel cortile del liceo. Di molti dei compagni di quella fotografia non ho più notizie; di qualcuno sono rimasto molto amico.

Era un alunno disciplinato?

«Per niente. Due anni fa sono tornato nel mio vecchio liceo e mi hanno fatto vedere il registro. La professoressa Vullo scrive che «a un tratto Camilleri si alza dal banco e recita ad alta voce un suo incomprensibile monologo».

(pausa)

Le vengono in mente altri docenti?

«Ricordo eccellenti professori. Come la De Mauro, la professoressa di matematica che quando capì che ero negato per i numeri fece con me un accordo: mi avrebbe fatto passare solo se avessi superato tutte le altre materie. E mantenne la promessa visto che avevo superato tutte le altre materie. Poi c'era Carlo Greca che ci ha fatto capire i passaggi più difficili di filosofia».

Il più bizzarro?

«Il professore d'italiano Cassesa. Ci disse che con i soldi che gli dava lo Stato, lui non poteva farci più di sei lezioni all'anno. Terminata la sesta lezione, annunciò che non sarebbe andato avanti se non l'avessimo pagato con un pacchetto di sigarette a lezione. Accettammo, volendo però che fumasse senza pausa fino alla fine dell'ora. E fu così. Solo anni dopo capii che si trattava di una sua geniale strategia per attirare la nostra attenzione. Commentava Dante in un modo meraviglioso».

Ricorda qualche scherzo particolarmente riuscito?

«In genere c'era poco da ridere. C'era la guerra, eravamo sottoposti ai bombardamenti, molti di noi avevano familiari al fronte. Erano frequenti, invece, le provocazioni verso i docenti. Come quella volta che coprimmo di cera la lavagna e la professoressa di storia non riuscì a scrivere la cronologia».

Lei era un pendolare da Porto Empedocle dove abitava.

«Andavamo a scuola con il pullman o con la Littorina, una vecchia automotrice. Quando non volevamo andare a scuola, la decisione veniva presa collegialmente. Con i compagni gironzolavamo senza meta, ci raccontavamo storie, visitavamo i templi e, soprattutto, rubavamo frutta dagli alberi in giro per la campagna».

(adattato da www.vigata.org)**Átváltási táblázat**

Elért pont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	20
14	19
13	17
12	16

Elért pont	Vizsgapont
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

AZ ÍRÁSKÉSZSÉG ÉRTÉKELÉSE**Első feladat**

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Nyelvhelyesség	5
Íráskép	1
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a tartalom és a szöveg hosszúsága szempontjából 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Nyelvhelyesség

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét. A szöveg terjedelme 50–80 szó között van.	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot. A szöveg terjedelme 40–49 vagy 81–90 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit. A szöveg terjedelme 40 szó alatt vagy 90 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot. A szöveg terjedelme nem éri el a 20 szót.

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető, hibátlan vagy csak kevés hibát tartalmaz.	A szöveg az apróbb nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok miatt nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	21

Amennyiben a dolgozat a tartalom és a szöveg hosszúsága szempontjából 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; hogy az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

Szókincs, kifejezőmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat a középszintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljes egészében megértse.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és a szöveg hosszúsága*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozott. A szöveg terjedelme 100–120 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben. A szöveg terjedelme 80–99 vagy 121–140 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 80 szó alatt vagy 140 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el az 50 szót.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés, tárgyalás és a befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveg kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a szöveg megértését.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a mondanivaló megértését nem befolyásolják, vagy csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek nehezítik a szöveg megértését.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a szöveg megértését jelentősen megnehezítik, valamint sok, a szöveg megértését nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.